2. Daň darovací: bezúplatné propůjčení majetkových práv ve prospěch třetích osob podle § 30 cís. nař. č. 278/1915 jest podrobené dani darovací i když obmýšlení neprohlásili závazně vůči postupiteli, že toto propůjčení práv nepřijímají.

(Nález z 9. listopadu 1934 č. 20.850, Bohuslav č. 7309.)

Podle ustanovení postupní smlouvy uložil postupující dědeček přejímateli (vnukovi) mimo jiné povinnost, aby jeho synovi a jeho snaše (rodičům to přejímatele), nehledě k výplatě určité částky v hotovosti, konal určitá plnění. Nárok na tato plnění byl pro manžely F. a M. W. založen tímto projevem vůle postupujícího. Poněvadž pak postupující ve zmíněné smlouvě nevyhradil si žádného protiplnění od obmyšlených, jichž prospěch má přejímací ona plnění konati a od nichž ničeho nepřijímá, jest v tomto projevu vůle postupujícího obsaženo bezúplatné propůjčení majetkových práv ve prospěch osob třetích podle § 30 cís. nař. z 15. září 1915 č. 278 ř. z., které jest podrobiti darovací dani.

K poplatnosti tohoto propůjčení majetkových práv není pak zapotřebí, jak stížnost mylně za to má, aby i se strany obmýšlených toto propůjčení majetkových práv bylo přijato, že tedy dojde k formální smlouvě darovací; neboť z ustanovení §§ 30 a 31 cit. cís. nař. plyne, že bezúplatně propůjčení nebo postoupení majetkových práv nebo výhrady, sjednané ve prospěch osob třetích z podnětu zcela nebo částečně bezúplatného nebo úplatného právního jednání, jsou zásadně podrobeny dani darovací a jen tehdy, když obdarovaný prohlásí závazně vůči dárcovi, že darování nepřijímá, nebo když je prokázáno, že darování je neplatno nebo že bylo zrušeno, ježto bylo odvoláno dárcem, nebo mu bylo odporováno třetími osobami, jest upustiti od předpisu daně darovací (§ 35).

3. Poplatek ze zřízení zástavy: Bylo-li listinou osvědčeno zřízení zástavy pro pohledávky do určité nejvyšší částky, podléhá listina ta poplatku podle saz. pol. 115/78 popl. zák. podle obsahu ujednání v ní osvědčeného a poplatek se řídí uvedenou nejvyšší částkou, při čemž je nerozhodno, zda právní jednání bylo uzavřeno podmínečně či bezpodmínečně.

(Nález z 9. listopadu 1934 č. 20.853, Bohuslav č. 7310.)

Podle saz. popl. 115/78 popl. zák. podléhají poplatku podle stupnice II. zástavy, a to podle písmeny a) úpisy, t. j. listiny, jimiž se někomu k zajištění vyhrazuje zástava. Z dikce saz. pol. té plyne jasně, že právní jednání, jímž se zřizuje zástava pro určitá budoucí plnění, podléhá poplatku jen tehdy, je-li závazek ten listinou osvědčen. Ale pak je předmětem poplatku listina, která právní jednání to osvědčuje (§ 1. A. č. 3 popl. zák.), a musí býti poplatek zapraven podle obsahu onoho ujednání, jež je listinou osvědčeno. Jestliže listinou je osvědčeno zřízení zástavy pro pohledávky až do určité nejvyšší částky, řídí se poplatek touto nejvyšší částkou (§ 16. popl. zák.).

Okolnost, že právní jednání bylo ujednáno pod odkládací podmínkou, je pro poplatkovou povinnost nerozhodna a měla by význam toliko pro splatnost poplatku, kdyby šlo o percentuální poplatek (§ 10 zák. z 13. prosince 1862 č. 89 ř. z.), jest však bez veškerého významu, jde-li jako zde, o poplatek stupnicový, kde platí všeobecné pravidlo, že ohledně poplatkové povinnosti není rozdílu, zda právní jednání bylo uzavřeno podmínečně či bezpodmínečně.

4. Poplatek nemovitostní: I. Převodní poplatek, poplatky a náklady, spojené s vyhotovením trhové smlouvy a náklady kolkování knihovní žádosti, které se zavázal v trhové smlouvě o nemovitosti kupující hraditi prodávajícímu, nelze pokládati za součást úplaty za nemovitost. — II. Dávka z přírůstku hodnoty, již zaplatiti se zavázal kupující za zcizitele, patří do základu převodního poplatku jako vedlejší plnění podle § 15 odst. 2, § 50 odst. 1. a pozn. 1. k saz. pol. 95/65 popl. zákona.

(Nález z 13. listopadu 1934 č. 21.248, Bohuslav č. 7318.)

Pokud jde o poplatky a náklady, spojené s vyhotovením smlouvy trhové, není zákonného ustanovení, kdo je má nésti, a rozhoduje tudíž v tomto případě soukromoprávní dohoda stran. Dohodnou-li se strany, že jedna z nich bude tyto výdaje hraditi, nedostává se ani tím druhé straně hmotné výhody, kterou by bylo možno kvalifikovati jako zvýšení ceny trhové, nehledíc ani k tomu, že plnění toho druhu nelze se zřením na jasný obsah smlouvy vůbec považovati za plnění za koupenou nemovitost. Nemá proto nař. rozhodnutí ani po této stránce opory v zákoně.

5. Daň darovací: kvitance nebo jiná listina, kterou má býti vyvrácena domněnka saz. pol. 105/71 b) popl. zák., že byl závazek prominut bez úplaty, musí tu býti vedle výmazného prohlášení již při žádosti o výmaz a ní přiložena; jiný protidůkaz není přípustný.

(Nález z 29. listopadu 1934 č. 17.024/31, Bohuslav č. 7344.)

Dlužním úpisem z 15. října 1928 prohlásil st-l, že mu jeho otec F. K. zapůjčil 15. června 1928 150.000 Kč a 15. srpna 1928 dalších 10.000 Kč a že zápůjčku tuto po čtvrtletní výpovědi zaplatí, až do doby splacení zúročí a na svých nemovitostech knihovně zajistí. Výmazným prohlášením z 22. ledna 1929 prohlásil otec st-lův F. K., že pohledávka 160.000 Kč již nestává po právu, že právo zástavní stalo se bezpředmětným, pročež svoluje, aby právo to bylo knihovně vymazáno. Při výslechu, konaném 7. srpna 1929, prohlásil otec st-lův F. K., že pohledávka zanikla zaplacením, že kvitance nebyla vydána a že výmazné prohlášení zastupuje tuto kvitanci.

Z vymazného prohlášení byla st-li podle saz. pol. 105/71 b) popl. zák. a podle §§ 30—37 cís. nař. č. 278/15 ř. z. a zák. č. 337/21 Sb. předepsána daň darovací z částky 160.000 Kč podle třídy I. lit. f) nař. č. 111/22 Sb. obnosem 7875 Kč.

Předpis ten byl nař. rozhodnutím zachován v platnosti na základě saz. pol. 105/71 lit. b) popl. zák. s odůvodněním, že pro posouzení popl. povinnosti je směrodatným jedině obsah dotyčného prohlášení a z toho není nepatrný právní důvod, právo zástavní za pohledávku 160.000 Kč bylo vymazáno. F. K. udal při svém výslechu, že tato pohledávka byla zaplacena. Právní domněnku, že se stalo vzdání této pohledávky bezúplatně, možno vyvrátiti toliko listinami. Aby kvitance nebo jiná listina byly protidůkazem, je zapotřebí, aby byly připojeny k tabulární žádosti o výmaz, podané u okresního soudu. Každý jiný protidůkaz je nepřípustný.

Stížnost na rozhodnutí to podanou shledal nss bezdůvodnou — a to zásadně z důvodů zde uvedených.

6. Poplatek kvitanční: Písemnost, vydanou vymáhajícím věřitelem vydražiteli nemovitosti, na které vázla vymáhaná pohledávka, k průkazu toho, že vymáhající věřitel byl co do svého nároku z výtěžku nejvyššího podání úplně uspokojen, nelze pokládati za kvitanci podle saz. pol. 30/47 a) popl. zák.

Nález z 29. listopadu 1934 č. 19.828/33/Bohuslav č. 7348.

Žal. úřad vychází ze stanoviska, že předmětná písemnost podléhá poplatku, ježto vykazuje veškeré podstatné znaky kvitance podle saz. pol. 30/47 písm. a) popl. zákona. Stanovisko to neshledal nss správným.

Podle saz. pol. 30/47 lit. a) popl. zák. podléhají poplatku podle stupnice II. podle hodnoty přijatého předmětu stvrzenky, t. j. potvrzení oprávněných osob dlužníkům na důkaz, že závazek byl splněn, anebo všeobecně o tom, že přijata byla ocenitelná věc, která přešla do vlastnictví příjemcova neb osoby, jejímž jménem se příjem potvrzuje. Musí tedy jíti o potvrzení osoby oprávněné vůči dlužníkovi na důkaz splnění jeho závazku.

Předpoklad ten podle názoru nss-u, zde splněn není, neboť předmětná písemnost byla vydána vydražitelce nemovitosti, na které vázla pohledávka M. W-ové, které se písemnost týká, k půkazu toho, že M. W. byla ohledně svého nároku z výtěžku nejvyššího podání úplně uspokojena a nemá tedy z nejvyššího podání ničeho výše požadovati. Vydražitelka však nebyla nikdy dlužnicí v poměru k M. W-ové a stihly ji toliko povinnosti, vydražitelce v exekučním řádu uložené.

(Uspořádáno podle sbírky Bohuslavovy a otisknuto se svolením práv. vydavatelství JUDr. V. Tomsy v Praze XII.)

JUDr. Jos. Možuta.